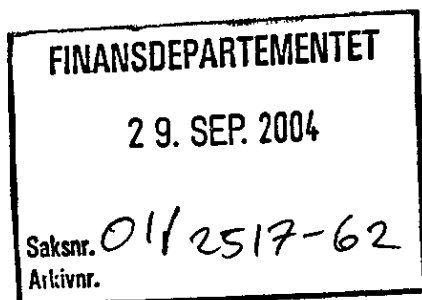

Finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Den norske Revisorforening
SERVICEKONTOR

The Norwegian Institute of
Public Accountants

P.O. Box 5864 Majorstuen
N-0308 OSLO
Pilestredet 75 D
Telephone: +47 23 36 52 00
Fax: +47 22 69 05 55
firmapost.dnr@revisornett.no
www.revisornett.no

24. september.2004
Vår ref.: KR

Deres ref: 01/2517 FM JOE

Implementering av prospektdirektivet

Vi viser til Deres brev av 2. juli 2004

Revisors oppgaver og plikter

Innføring av prospektdirektivet i Norge får konsekvenser for revisors bekreftelser og arbeidsoppgaver. Revisor har for prospekter vedrørende ulike verdipapirer oppgaver og plikter knyttet til bekreftelse av historisk finansiell informasjon, proformataill, delårsrapporter og resultatprognoser for fremtiden. Vi kan ikke se at disse forholdene er vurdert i høringsforslaget.

Revisors bekreftelser fremkommer ikke direkte av loven, men følger av forslaget til endret § 5-12 annet ledd i verdipapirhandeloven "EØS-prospekt skal inneholde de opplysninger som fremgår av EU-kommisjonens forordning nr 809/2004." Som vedlegg til høringsforslaget følger oversettelser av enkelte deler av forordningen. Vi er noe usikker på oversettelsen og status til disse vedleggene. Revisorbekreftet informasjon er en sentral del av den finansielle informasjonen i et prospekt og har dermed stor betydning for tillit til informasjonen og hvordan kapitalmarkedet vil reagere på prospektene.

Vi ber derfor om at revisors oppgaver og plikter blir nærmere drøftet av departementet.

Hvem skal bekrefte økonomisk informasjon og hvilke krav stilles til denne?

En ren oversettelse av forordningen uten drøftelser i forarbeidene kan skape uklarheter som bør drøftes før loven vedtas.

Det er i vedleggene angitt noe om hvilke informasjon som bør bekreftes av "public accountant" eller "auditor". I Norge må vi ta stilling til hvem skal kunne gjøre en slik bekreftelsesoppgave. Det vil måtte være statsautorisert eller registrert revisor, noe som bør fremgå. Det er heller ikke angitt om det er foretakets valgte revisor eller en

annen revisor som kan påta seg oppdraget. Dette må drøftes, og det kan godt tenkes at foretaket selv kan bestemme hvilken revisor som skal gjøre dette så lenge vedkommende har godkjenning etter revisorloven.

Disse forholdene henger sammen med revisorloven § 1-1 tredje ledd og § 3-7 om krav til sikkerhetsstillelse, etterutdanningskrav og ansvarsforhold for øvrig.

Hva er revisors ansvar?

Revisor kan etter revisorloven stilles til ansvar både erstatnings- og strafferettslig. I tillegg kommer alminnelig erstatningsrettslige regler. Vi kan ikke se at dette er drøftet i forslaget.

Revisors bekreftelser/attestasjoner av opplysninger som skal brukes av eksterne aktører kan medføre stort ansvar for den som bekrefter opplysningene dersom de inneholder vesentlige feil. Det er viktig at norske revisor får regler i tråd med de som gjelder tilsvarende forhold i andre land i EØS. Ettersom disse EØS-prospektene kan brukes i hele EØS, bør ansvarsforholdet for norske revisorer og deres bekreftelser være nærmere drøftet og regulert.

Bekreftelse av prognoser på fremtidsinformasjon

I forhold til eksisterende lovgivning er det nytt med revisorbekreftelse av prognoser om fremtidsopplysninger som benyttes i prospektet. Det er ikke angitt nærmere kriterier for eller retningslinjer for hvordan slik fremtidsinformasjon skal utarbeides eller hvordan opplysningene skal presenteres. Det er sentralt for revisors arbeid og verdien av bekreftelsen at det er angitt klare kriterier for hvordan fremtidsopplysningene skal utarbeides og presenteres. Det er likeledes sentralt at det avgjøres om revisor skal bekrefte at forutsetningene opplysningene bygger på er innbyrdes konsistente, om revisors bekreftelse kun angir om forutsetningene er de samme som angitt i prospektet eller om presentasjonen av informasjonen er konsistent med forutsetningene. Tilsvarende gjelder for utarbeidelse av regnskapsestimater.

Etter vårt syn er det først nødvendig å presisere nærmere hvordan informasjonen skal utarbeides og presenteres, og deretter hva skal bekreftes for at det skal være mulig for revisor å gjennomføre en kontroll som har verdi for eksterne brukere.

Sikkerhetsnivå på revisors bekreftelser

Når revisor skal avgi bekreftelser er det nødvendig at revisors arbeid gjøres innen fastsatte rammer, normalt i henhold til de standarder som gir uttrykk for innholdet i god revisjonsskikk. Det er i vedleggene ikke angitt med hvilken grad av sikkerhet revisor skal uttale seg. Graden av sikkerhet i revisors uttalelse er bestemmende først og fremst for omfanget av kontrollarbeidet, og for revisors risiko.

Revisorbekreftet informasjon er en sentral del av den økonomiske informasjonen i et prospekt og har dermed stor betydning for tilliten til informasjonen og hvordan kapitalmarkedet vil reagere på prospektene. Regelverket bør si noe om hvordan den informasjonen revisor skal bekrefte skal utarbeides og presenteres, og det må tas stilling til graden av sikkerhet det er ønskelig at revisor uttaler seg med. Det finnes allerede revisjonsstandarder som kan dekke behovet for bekreftelser. I den grad eksisterende regelverk ikke er tilstrekkelig, vil Den norske Revisorforening naturligvis bidra til utvikling av god revisjonsskikk på området.

Angivelse av sikkerhetsnivå og gjeldende revisjonsstandard som regulerer revisors bekreftelsestjenester vil kunne bidra til større nytte for brukerne av informasjonen og mer klarhet i revisors ansvar og oppgaver. Vi vil henstille om at norske revisorer får tilsvarende regler som våre europeiske kollegaer.

Prospektkontrollen

For tredje gang i år fremmes et forslag om etablering av tilsyn med og kontroll av finansiell rapportering og verdipapirmarkedet. Verken i dette forslaget eller i de forutgående om regnskapsførertilsyn og kontroll med IFRS-rapporteringen, er det gjort forsøk på å se tilsynsfunksjonene i sammenheng for å samordne, effektivisere og sikre tilliten til ordningene. Flere andre saker, som revisortilsynet (8. direktiv) og transparency-direktivet, er under veis.

I Sverige er det nylig gjort en utredning og foreslått vesentlige endringer i tilsynet med den finansielle rapportering og revisjon gjennom Förtroendekommissionens forslag i SOU 2004:47 pkt 8.6. Disse vurderingene er relevante også for norske forhold.

Vi vil igjen anmode departementet om å sette i gang en helhetlig vurdering av tilsyn og kontroll med den finansielle rapportering, verdipapirmarkedet, revisjon mv. Etter vår mening er det uheldig å ta stilling enkeltvis til ett og ett forslag om organisering av denne viktige tilsyns- og kontrollvirksomheten.

Avslutning

Vi ber med denne bakgrunn om at departementet utreder nærmere betydningen av direktivet for hvem som skal utføre bekreftelsesoppgavene, nødvendig kompetanse, ansvar og plikter, sikkerhetsnivå og standarder for revisors bekreftelser og ikke minst klargjøring av innholdet i revisors bekreftelse.

Med vennlig hilsen
Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Administrerende direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør